

Tirgus pārskats

2009.g. 28.decembris – 2010.g. 3.janvāris

Šis gads finanšu tirgiem ir bijis ievērojams. Pēc plašiem zaudējumiem riskanto aktīvu klasē tirgu dinamika martā izmainījās un akcijām 2009.gadā bija vairākus gadus neredzēti labi rezultāti. Attīstītajiem tirgiem gada izteiksmē kāpums bija par 27%, kas ir kopš 2003.gada labākais gada rezultāts. Ja skaita no marta zemā līmeņa, kāpums bija pat par 70%. Attīstības valstu akciju tirgiem cenu pieaugums gada laikā bija par 75%, un no zemākā punkta – par 108%.

Gada pēdējā nedēļā attīstības valstu akciju vērtība pieauga, no lielākajiem tirgiem kritumu piedzīvojot tikai Krievijas tirgum. Attīstīto valstu tirgos vērtība nedaudz samazinājās ASV akcijām, savukārt Eiropas akciju vērtība pieauga un Japānas akciju vērtība palika gandrīz nemainīga.

ASV makroekonomikas dati bija labi, tādēļ kritumu akciju tirgos varētu skaidrot drīzāk ar bažām par stimulēšanas pasākumu pārtraukšanu nekā ar esošo ekonomisko situāciju. Bezdarba rādītāji liecina par uzlabošanās tendenci darba tirgū, jo bezdarbnieku pabalsta pieteikumu skaits turpināja kristies, turklāt straujāk nekā tirgus dalībnieki to bija gaidījuši (skat. 2.grafiku). Mājokļu cenas 20 ASV pilsētās oktobrī izrādījās nemainīgas, jo pagājušā mēneša cenas tika koriģētas uz augšu, un tās jau pirms tam ir kāpušas četrus mēnešus pēc kārtas. Čikāgas PMI indekss liecināja, ka Čikāgas apgabala uzņēmumiem decembrī ir bijis 18 mēnešu laikā visstraujākais pieaugums. ASV patērētājos optimisms decembrī palielinājās otro mēnesi pēc kārtas.

Kā liecina "Sentix" indekss, arī Eiropas investoros optimisms ir kāpis. Esošā situācija ir uzlabojusies gan privātajiem, gan institucionālajiem investoriem, un institucionālo investoru skatījumā ir uzlabojušās arī prognozes. Arī jaunākie dati par Eiropu, PMI ražošanas indeksam uzrādot pieauguma turpināšanos, liecina par uzlabošanos ražošanas sektorā.

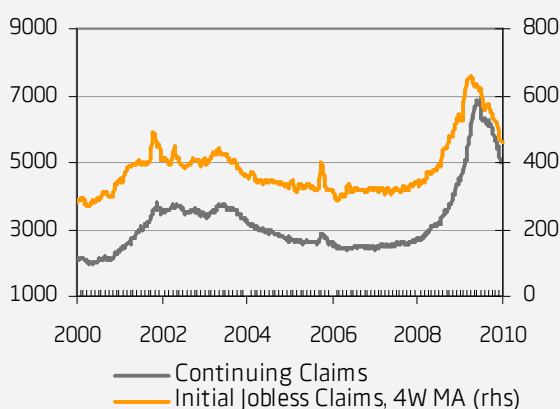
Japānā, "Nomura/JMMA" sezonālajam PMI indeksam sasniedzot 53,8 punktus, pieaugums ražošanā bijis pat labāks nekā prognozēts. Labi dati par Āziju (Japānas rūpnieciskā ražošana, pateicoties pieprasījumam Āzijā, un prognozes par lielāku pieaugumu Ķīnā) ir pozitīvi ietekmējuši arī citu reģionu tirgus, jo tas apstiprina prognozi, ka Āzija tuvākajos gados būs globālās izaugsmes dzinējspēks.

ASV Starptautiskās tirdzniecības komisija noteica 10-16% lielu tarifu tērauda cauruļu importam no Ķīnas, kas norāda uz pieaugošām domstarpībām tirdzniecības jautājumos starp ASV un Ķīnu. ASV tērauda ražotāju grupa un arodbiedrība "United Steelworkers" lūdza piemērot minētos tarifus jau aprīlī, apsūdzot Ķīnas ražotājus dempingā un valdības subsīdiju izmantošanā. Šis gadījums ir ASV vēsturē lielākais tirdzniecības strīds, un tas ietekmēs aptuveni 2,6 mljrd. ASV dolāru lielo Ķīnas importu. Minētā Starptautiskās tirdzniecības komisija pavasarī lems par papildu tarifu 96% apmērā piemērošanu Ķīnas tērauda caurulēm.

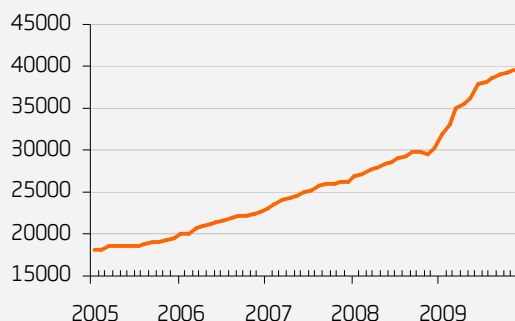
Ķīna, lai ierobežotu spekulatīvo darījumu pieaugumu valsts nekustamā īpašuma sektorā, hipotekārajā kredīvēstāvē ir noteikusi stingrākus noteikumus. Nodokļu atlaidi tagad ir iespējams izmantot tikai tad, ja mājokļa pircējs pierāda, ka pērk savu pirmo mājokli. Tas nekustamā īpašuma spekulantiem palielinās darījuma izmaksas. Ķīnas varas iestādes un investori jau kādu laiku ir satraukušies par iespējamo burbuļa izveidošanos valsts nekustamā īpašuma sektorā, ņemot vērā finanšu sektora nodrošināto vieglu naudas pieejamību. 2009.gadā Ķīnas bankās neatmaksāto kredītu apjoms palielinājās par 30%, uz gada beigām sasniedzot CNY 39,5 triljonus (USD 5,8 mljrd.) jeb aptuveni 120% no IKP (skat. 2.grafiku).

Pasaules lielākais alumīnija ražotājs "RusAl", lai samazinātu savu 14 mljrd. ASV dolāru lielo parādu, plāno piesaistīt līdzekļus 2,6 mljrd. ASV dolāru apmērā, uzsākot kotēšanos Honkongas biržā. Oļega Deripaška kontrolētais Maskavas uzņēmums piektdien paziņoja sava sākotnējā publiskā piedāvājuma cenu diapazonu. Minētais uzņēmums arī norādīja, ka visus iegūtos līdzekļus plāno izmantot parāda samazināšanai. Pēc 25% "OAO GMK Norilsk Nickel" akciju iegādes pagājušā gadā "RusAl" parāds gandrīz vai dubultojās. Pirms krīzes Krievijas uzņēmumi vairākus gadus mērķtiecīgi veidoja lielu parādu ārvalstu valūtā, lai vinnētu uz tobrīd šķietami bezgalīgā rubļa vērtības pieauguma.

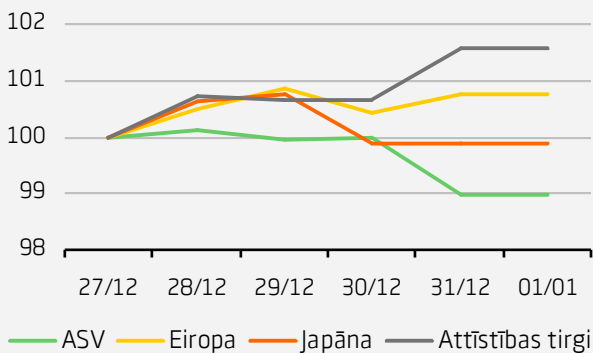
1.grafiks. Bezdarbnieku pabalsta saņēmēju skaits ASV (tūkst.)

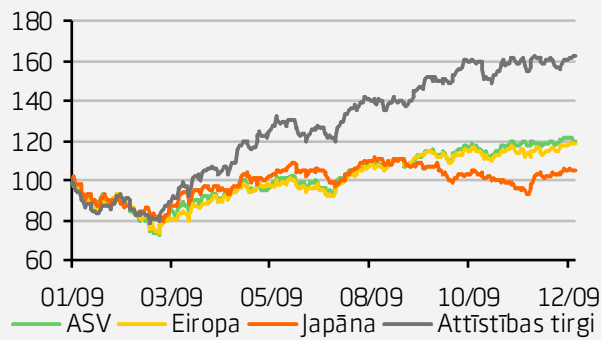
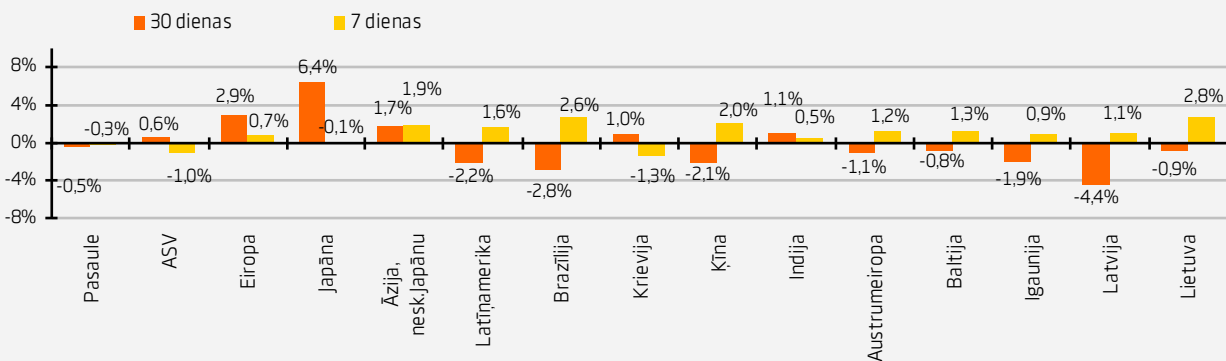
2.grafiks. Neatmaksātie kredīti Ķīnas bankās (CNY mljrd.)

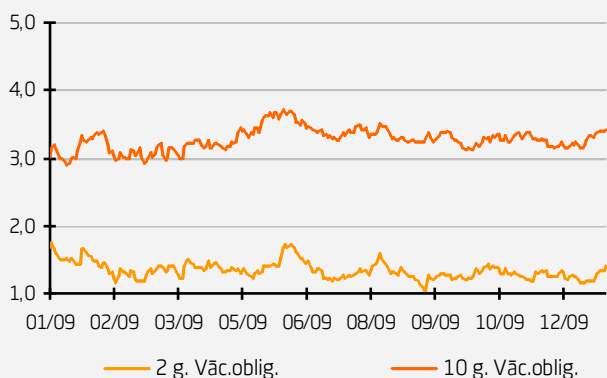
3.grafiks. Akciju tirgi pagājušajā nedēļā

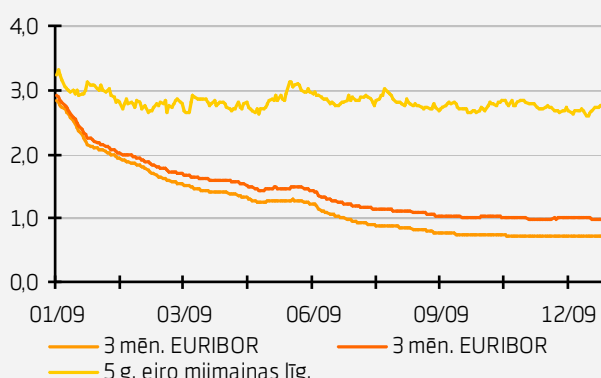
4.grafiks. Akciju tirgi pēdējos 12 mēnešos

5.grafiks. Akciju tirgu rezultāti. ¹

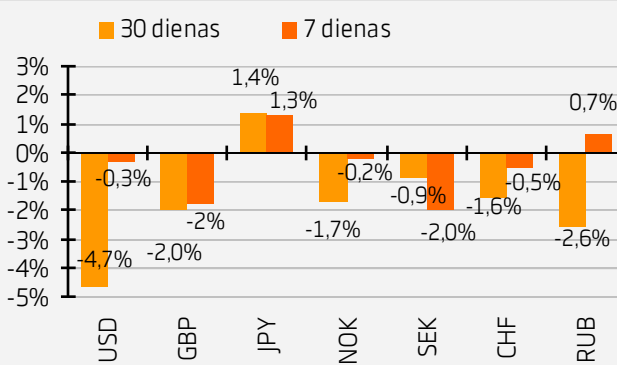
6.grafiks. Vācijas valdības obligāciju ienesīgums

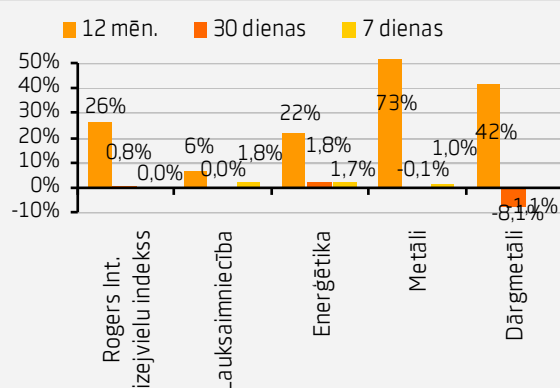
7.grafiks. EURIBOR likmes pēdējos 12 mēnešos

8.grafiks. EUR pret noteiktām valūtām

9.grafiks. Izejvielu rezultāti

Grafiki no: "Bloomberg" (ja nav norādīts savādāk)

Piezīme, ja nav norādīts citādi, visi ienesīguma rādītāji ir izteikti attiecīgo indeksu valūtās.

Atruna: Šo apskatu ir sagatavojuši Baltijas investīciju centra analītiķi no Swedbank AS Igaunijā, AS Swedbank Latvijā un AB Bankas Swedbank Lietuvā (turpmāk tekstā minētās bankas un to daļas vai saistītie uzņēmumi kopā saukti "Swedbank Baltijas grupa"). Apskatā izteiktie viedokļi var atšķirties no citu Swedbank Baltijas grupas darbinieku izteiktajiem viedokļiem. Šis apskats balstīts uz publiski pieejamu informāciju, kas tiek uzskatīta par uzticamu un atspoguļo analītiķu personīgo un profesionālo viedokli par šādu informāciju. Apskats atspoguļo analītiķu izpratni par attiecīgo informāciju apskata sagatavošanas brīdī, un apstākļu mainīšanās dēļ šī izpratne var mainīties. Šis apskats ir sagatavots, izmantojot analītiķu labākās prasmes, un pēc visas viņu rīcībā esošās informācijas šis apskats ir pareizs un precīzs, taču neviena Swedbank Baltijas grupas sabiedrība, nedz arī to vadītāji vai darbinieki nav atbildīgi, ja apskatā minētie apstākļi izrādījušies nepareizi vai neprecīzi. Šis apskats ir tikai un vienīgi informatīvs. Šo apskatu nekādā veidā nevar uzskatīt par solījumu vai garantiju no Swedbank Baltijas grupas, tās sabiedrību vadītāju vai darbinieku puses, ka apskatā aprakstītie apstākļi patiešām piepildīsies vai ka prognozes izrādīsies patiesas. Šo apskatu nevar interpretēt kā ieteikumu ieguldīt vērtspapīros, noslēgt finanšu darījumus vai rīkoties kādā citā veidā. Swedbank Baltijas grupa, tās sabiedrību vadītāji un darbinieki nav atbildīgi par jebkādiem zaudējumiem, kas apskata lietotājam var rasties, uzticoties tajā sniegtajai informācijai. JA ESAT IZLĒMUŠI RĪKOTIES, PAMATOJOTIES UZ ŠO APSKATU, JŪSU PIENĀKUMS IR PAŠAM PĀRBAUDĪT UN IZVĒRTĒT ATTIECĪGĀS RĪCĪBAS EKONOMISKO PAMATOTĪBU UN IESPĒJAMOS SAISTĪTOS RISKUS.

¹ Grafiks atspoguļo attiecīgā "MSCI" reģionālā akciju indeksa rezultātu USD valūtā, izņemot Austrumeiropu ("DJ Stoxx EU Enlarged") un Baltijas akcijas ("OMX" indeksi).